

Uchwała Nr SO.14.4012.124.2025
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 16 kwietnia 2025 r.

w sprawie wyrażenia opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Czarnków za rok 2024
wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 5/2025 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej z dnia 3 lutego 2025 r., w osobach:

Przewodnicząca Monika Paczyńska
Członkowie: Marzena Węckowicz
 Edyta Zastrow

działając na podstawie art. 13 pkt 5 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2025 r. poz. 7) w związku z art. 267 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.) o sprawozdaniu z wykonania budżetu Gminy Czarnków za 2024 rok wraz z informacją o stanie mienia Jednostki i objaśnieniami wyraża

opinię pozytywną

Uzasadnienie

Przedmiotem badania, stanowiącym podstawę do wydania niniejszej opinii było sprawozdanie roczne z realizacji budżetu Gminy Czarnków w roku 2024 oraz informacja o stanie mienia Gminy Czarnków (przedłożone tut. Izbie w dniu 28 marca 2025 r. przez Wójta Gminy).

Skład Orzekający przed wydaniem opinii zapoznał się także z uchwałą budżetową wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. (po zm.), uchwałą w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2024-2043 (po zm.) oraz ze sprawozdaniami budżetowymi Jednostki za 2024 rok.

- I. Przedłożone sprawozdanie zawiera część opisową stanowiącą objaśnienia do sprawozdania z wykonania budżetu i część tabelaryczną.
1. W części opisowej przedstawiono realizację dochodów budżetowych, a w tym: dochodów z podatków i opłat lokalnych, udziałów w podatkach państwowych, dochodów majątkowych, pozostałych dochodów własnych, subwencji ogólnej, dotacji celowych, środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej, a także wydatków budżetowych według działów klasyfikacji budżetowej w podziale na wydatki bieżące i majątkowe. Wójt przedstawił środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, w tym otrzymane w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych oraz wydatki nimi finansowane. Wskazał środki z Funduszu Pomocy oraz finansowane nimi wydatki na realizację zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz wydatki na przedsięwzięcia zrealizowane w ramach funduszu sołectkiego. Poinformował o dochodach z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, a także wydatkach na zadania określone w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii. Poinformował o zaległościach w podatkach i opłatach lokalnych oraz niepodatkowych dochodach budżetu Gminy, a także czynnościach podejmowanych w celu wyegzekwowania należnych Gminie dochodów. Wójt przedstawił również dane o zastosowanych ulgach w spłacie należności podatkowych. Omówił przychody i rozchody budżetu, a także stan zadłużenia Gminy na dzień 31 grudnia 2024 roku.

2. W części tabelarycznej przedstawiono m.in.:
 - 1) informację o wykonanych dochodach i wydatkach, w szczególności określonej jak w uchwale budżetowej, w układzie: plan, wykonanie, % wykonania;
 - 2) realizację wydatków majątkowych;
 - 3) zestawienie dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych Gminie ustawami oraz na mocy porozumień z organami administracji rządowej;
 - 4) zestawienie dochodów z tytułu zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatków na realizację zadań określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Programie Przeciwdziałania Narkomanii;
 - 5) zestawienie dotacji udzielonych z budżetu gminy;
 - 6) zestawienie dochodów i wydatków z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska;
 - 7) środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 i wydatki nimi finansowane,
 - 8) dochody i wydatki realizowane ze środków Funduszu Pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa;
 - 9) wydatki na przedsięwzięcia zrealizowane w ramach funduszu sołeckiego.
3. Sprawozdanie z wykonania budżetu zawiera informację o stopniu zaawansowania realizacji programów wieloletnich oraz uwzględnia zmiany dokonane w trakcie roku budżetowego w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, co spełnia wymogi art. 269 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych.
4. W ocenie Składu Orzekającego przedłożone sprawozdanie z wykonania budżetu za 2024 rok spełnia wymogi określone w art. 267 ust. 1 pkt 1 oraz art. 269 ustawy o finansach publicznych.

II. Analiza porównawcza danych prezentowanych w sprawozdaniu z wykonania budżetu z kwotami planowanymi w budżecie na 2024 rok oraz danymi zawartymi w przedłożonych sprawozdaniach budżetowych wykazała zgodność kwot planowanych i wykonanych w dokumentach przedłożonych tutaj. Izbie.

III.

1. Na podstawie przeprowadzonego badania Skład Orzekający ustalił, że budżet Gminy Czarnków za 2024 rok został wykonany nadwyżką budżetową w wysokości 1.024.786,12 zł (przy planowanym deficycie budżetu w kwocie 5.928.747,00 zł), bowiem:
 - a) dochody zrealizowano w kwocie 77.783.903,45 zł, co stanowi 99,68 % planu, z tego:
 - dochody bieżące w kwocie 68.436.251,88 zł,
 - dochody majątkowe w kwocie 9.347.651,57 zł;
 - b) wydatki zrealizowano w kwocie 76.759.117,33 zł, co stanowi 91,42 % planu, z tego:
 - wydatki bieżące w kwocie 66.493.739,41 zł,
 - wydatki majątkowe w kwocie 10.265.377,92 zł.

Z powyższego wynika, że wykonane wydatki bieżące są niższe od wykonanych dochodów bieżących o kwotę 1.942.512,47 zł, co spełnia wymogi art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

2. W roku sprawozdawczym Gmina zrealizowała przychody z tytułu zaciągniętego kredytu w wysokości 7.024.000,00 zł (tj. 100,00 % planu). Skład Orzekający wydał opinię pozytywną o możliwości spłaty kredytu długoterminowego w wysokości 7.024.000,00 zł ustalonego uchwałą Rady Gminy Czarnków Nr III/24/2024 z dnia 24 czerwca 2024 roku w sprawie zaciągnięcia kredytu długoterminowego na finansowanie planowanego deficytu budżetu Gminy Czarnków w 2024 roku oraz spłatę zobowiązań z tytułu wcześniej zaciągniętych pożyczek i kredytów.

Ponadto Gmina dysponowała przychodami z tytułu:

- niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych w wysokości 78.666,51 zł, które w całości zostały zaangażowane w budżecie roku 2024,
- wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości 8.326.756,43 zł, które zostały zaangażowane w budżecie roku 2024 w kwocie 987.893,56 zł.

Gmina Czarnków otrzymała również przychody z tytułu spłat udzielonych pożyczek w wysokości 188.287,15 zł (tj. 100 % planu).

Rozchody budżetu zostały zrealizowane w wysokości 2.350.100,22 zł, z tytułu spłaty rat kredytów w wysokości 2.000.000,00 zł oraz przelewów na rachunki lokat w wysokości 350.100,22 zł.

Powyższe dane potwierdza sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2024 (po korekcie).

3. Z przedłożonego sprawozdania, jak i ze sprawozdania Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji wynika, że zadłużenie Gminy wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. wyniosło 28.989.843,00 zł, co stanowi 37,27 % wykonanych dochodów. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.
4. Według sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2024 należności na koniec 2024 roku wynosiły 5.219.643,23 zł, w tym zaległości: 4.737.466,42 zł. Burmistrz w sprawozdaniu odniósł się do ww. zaległości oraz wskazał na czynności podejmowane w celu wyegzekwowania dochodów należnych Gminie. Zauważać należy, iż wielkość zaległości na koniec roku 2024 w porównaniu z rokiem 2023 uległa zwiększeniu o kwotę 79.271,33 zł.
5. Na podstawie sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2024 Skład Orzekający ustalił, że na koniec okresu sprawozdawczego zobowiązania niewymagalne stanowiły kwotę 4.290.723,60 zł. Zobowiązania wymagalne nie wystąpiły.

IV. W wyniku analizy przedłożonego sprawozdania Skład Orzekający stwierdził, co następuje:

- 1) nie stwierdzono przypadków przekroczenia planowanych wydatków budżetowych;
- 2) stwierdzono, że suma wykonania wydatków i zobowiązań nie przekracza planu ustalonego w budżecie (z pominięciem paragrafów wynagrodzeń i pochodnych od wynagrodzeń);
- 3) w okresie sprawozdawczym Gmina poniosła wydatki związane z zapłatą odsetek od dotacji oraz płatności: wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości (§ 4560) oraz kar i odszkodowań wypłacanych na rzecz osób fizycznych (§ 4590) oraz kar, odszkodowań i grzywien wypłacanych na rzecz osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych (§ 4600) w łącznej kwocie 55.068,32 zł. W przedłożonym sprawozdaniu Wójt przedstawił przyczyny poniesienia przedmiotowych wydatków;
- 4) ze sprawozdania wynika, że dochody z tytułu wpływów z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych zrealizowano w kwocie 256.769,45 zł (rozd. 75618 § 0480), a dochody z tytułu wpływów z części opłaty za zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych w obrocie hurtowym zostały wykonane w wysokości 55.129,93 zł (rozd. 75618 § 0270), natomiast wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych (rozdział 85154) oraz gminnego programu przeciwdziałania narkomanii (rozdział 85153) wykonano w łącznej wysokości 346.365,49 zł.

W przedłożonym sprawozdaniu Wójt przy opisie wydatków zrealizowanych w rozdziale 85154 zamieścił następującą informację: „(...)W ramach rozdziału zaplanowano także zadanie finansowane w całości ze środków pochodzących z Samorządu Województwa Wielkopolskiego zgodnie z umową o udzielenie pomocy finansowej nr 125/DZ.III/2024 zawartej w dniu 23 października 2024 r. na realizację projektu pod nazwą „Pomoc finansowa na realizację rekomendowanych programów profilaktycznych, ujętych w Systemie Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego, w placówkach oświatowych” w kwocie 18 600,00 zł, które zrealizowano w 100,00 %.”.

W rozdziale 85154 wykonane zostały również dochody w łącznej kwocie 19.303,15 zł (§ 094 i § 095), które przeznaczono na wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Ponadto w przychodach budżetu w § 905 „Przychody jednostek samorządu terytorialnego z niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach” zostały zaplanowane niewykorzystane w latach wcześniejszych dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w kwocie 78.663,71 zł.

Zatem niewykorzystane środki z lat ubiegłych wynoszą 82.100,75 zł, a uchwałą Rady Gminy Nr XV/112/2025 z dnia 26.03.2025 r. w sprawie zmiany budżetu na rok 2025 zostały wprowadzone do budżetu roku 2025 w przychodach (§ 905) i przeznaczone na wydatki związane z realizacją zadań określonych w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;

- 5) dochody związane z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska wykonane (w § 069 w dziale 900 w rozdziale 90019) w kwocie 8.727,55 zł, powiększone o przychody ujęte w § 905 w kwocie 2,80 zł przeznaczono na wydatki w § 6230 w rozdziale 01044 w kwocie 4.500,00 zł oraz w § 2360 w rozdziale 90095 w kwocie 3.802,80 zł. Niewykorzystane środki związane z gromadzeniem dochodów z opłat i kar za korzystanie ze środowiska w wysokości 427,55 zł zostały wprowadzone do przychodów budżetu na 2025 r. uchwałą Rady Gminy Czarnków Nr XV/112/2025 z dnia 26.03.2025 r. w sprawie zmiany budżetu na rok 2025 i przeznaczone na wydatki w rozdziale 90095 § 2360 – zadanie pn. edukacja proekologiczna;
- 6) analiza realizacji wydatków budżetowych w § 444 „Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych” wykazała, że przekazanie środków na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych odbiegało od planu w rozdziale 85228 (99,66 %) i 85516 (99,34 %). Wójt w sprawozdaniu nie odniósł się do wykonania ww. wydatków poniżej planu.

Zgodnie z przepisem art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 288) „równowartość dokonanych odpisów i zwiększeń naliczonych zgodnie z art. 5, 13 i 14 na dany rok kalendarzowy pracodawca przekazuje na rachunek bankowy Funduszu w terminie do dnia 30 września tego roku (...)”. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2009 r. Nr 43, poz. 349), podstawę naliczenia odpisu stanowi przeciętna planowana w danym roku kalendarzowym liczba zatrudnionych u pracodawcy, skorygowana w końcu roku do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych u pracodawcy, obejmująca pracowników zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy (po przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy). Korekta powinna odbyć się zarówno w zakresie planu jak i wykonania;

7) wpłaty na rzecz izb rolniczych zostały wykonane na poziomie 1,98 % wpływów z podatku rolnego. Zgodnie z art. 35 ust. 1 pkt 1 i ust. 2-3 ustawy z dnia 14 grudnia 1995 r. o izbach rolniczych (Dz. U. z 2022 r. poz. 183) Gmina winna odprowadzić na rachunek bankowy właściwej Izby 2% wpływów z podatku rolnego w terminie 21 dni od dnia, w którym upływa termin płatności danej raty podatku rolnego. Z postanowień art. 6a ust. 6 i ust. 8 pkt 3 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1176, z późn. zm.) wynika, że podatek jest płatny w ratach proporcjonalnie do czasu trwania obowiązku podatkowego w terminach do dnia 15 marca, 15 maja, 15 września i 15 listopada roku podatkowego. Ze sprawozdania Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2024 wynika, że na koniec 2024 r. powstało zobowiązanie z tytułu wpłat na rzecz izb rolniczych wynoszące 908,81 zł.

V. Zadania Gminy określone ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2024 r. poz. 339, z późn. zm.), a dotyczące funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami komunalnymi realizuje Związek Międzygminny „Pilski Region Gospodarki Odpadami Komunalnymi” z siedzibą w Pile.

VI. Do sprawozdania z wykonania budżetu dołączono informację o stanie mienia Jednostki wg stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. zawierającą dane, o których mowa w art. 267 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych. Wykaz mienia obrazuje stan majątku, jaki Jednostka posiada, jego wartość i zmiany w stanie mienia od dnia złożenia poprzedniej informacji oraz dochody uzyskane z tego tytułu w 2024 roku.

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

/-/ Monika Paczyńska

Pouczenie: Od opinii zawartej w niniejszej uchwale służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszej uchwały.